

Sống trên đời, ăn miếng đời chó, ... Xuống âm phủ, biết có hay không ?

Thuở ban đầu người gã đang cảm dùi, chớ có một số ít gia đình làm nghề dệt chiếu. Nghề gia đình này được thu được Phát Diệm và nghề dệt chiếu vốn là nghề cha truyền con nối, được đem tiền miền bắc vào miền nam.

Cùng với thời gian, họ đã sinh con đẻ cái và con cái họ lấy vợ lấy chồng. Vì thế, nghề dệt chiếu như được nối vòng tay lên và liên tục phát triển. Rồi sau đó, bàn dân thiên hạ thấy “món ăn” được, nên cũng nhào vô kiếm chút cháo và nghề dệt chiếu được tràn lan khắp thôn xã.

Ăn theo vào đó là nghề trồng đay, nghề xe đay và nhất là nghề dệt...chó, hay còn được gọi là nghề ...chiếu chó!

Những người làm nghề chiếu chó phải là những thanh niên khỏe mạnh và dẻo dai. Chỗ cần một chiếu xuất sắc là hai vợ chồng có thể tung tăng chèo bèo trên sóng nước vào những đêm trăng sáng, cũng như vào những đêm trời tối và vào nghề chiếu chó. Khá hơn một chút thì ráp thêm chiếu máy nữa, cho đỡ tốn sức lao động và chỗ cần một người trên ghe cũng đỡ.

Họ lấy chiếu từ nhà hay mua chiếu từ những gia đình dệt chiếu. Nếu mua thì họ thường mua chiếu, gọi được hai ba chục. Tiền bán chó lên này sẽ được dùng để thanh toán cho tiền mua chiếu của những người trước. Có nghĩa là làm nghề này thì không cần bỏ vốn, mà chỗ cần bỏ công sức mà thôi. Chiếu mua thường là chiếu mịn và chiếu thô...tối, thì mịn lại.

Họ phải lên lại vào các kênh rạch chợ chợ, đi tìm những nơi mà thiên hạ còn kiêng thớt chó, hay chớ mà món “món cùn” cũng như món “củ tây”, thậm chí còn phải chui vào tận những sóc Miền, vì càng đi xa thì càng có lãi. Họ không mua chó, những đem chiếu ra đời mà đời lấy chó.

Mọi chuyện đi của họ thường kéo dài năm ngày. Nói theo ngôn ngữ vi tính hiện nay, thì đó là

Năm Tuốt Nói Chuyện Chó

Tác Giả: Gã Siêu

Thứ Năm, 26 Tháng 7 Năm 2012 08:44

“mô đen 2.5”, có nghĩa là khi hành vào sáng thì hai và trở về vào chiều hay tối thì sáu.

Ngày thì bây là thì đi tìm để bán chó. Họ có thể mang chó ra chợ, nhưng phần lớn đều đã được dắt hàng từ trước, hay được các “lái chó” dắt lên, dắt về đem lên Saigon, Xóm Mới, Hồ Nai... Nếu chủ không may có con chó bị mất thì mà không có riêng, thì họ mới làm thất và sai về con đi bán rong.

Ngày kia, một cô nàng đi một chiếc chó đi ngoài đường và rao bán :

- Ai thất chó không ?

Bên một người đi trong nhà gọi về ra :

- Chó, chó ở đây.

Cô nàng đi thất chó cũng không phải là tay vụng, nên đã hỏi :

- Ai chó đây.

Giống như những tên tù, trước khi bắt hành quy, những người được cho ăn một bữa phê, thì cũng vậy, trước khi bán chó hay cần chó, họ cho chó xem một bữa phê như số, mua ăn bao nhiêu thì ăn, ăn cho đã thèm thì lúc cần bắt lên mới thôi. Chế tính riêng khoản này, họ cũng đã kiếm lợi thêm được một vài ký khi bán chó hay cần chó.

Mua chiều d, đi chó về và bán chó mới, thành thì người anh chàng “chiều chó” làm ăn phát lên trông thấy. Tính trung bình mới chuyên đi như vậy, sau khi đã trả mới chi phí, họ còn lợi được cả chục vàng.

Năm Tuổi Nói Chuyện Chó

Tác Giả: Gã Siêu

Thứ Năm, 26 Tháng 7 Năm 2012 08:44

Thì hoàng kim của nghề chiếu chó tại vùng khố họ cò gáy này là vào khoảng năm 1986, nghĩa là cách đây vừa đúng hai mươi năm. Hồi đó, người chủ bẻm mặt ngón tay, gã cũng có thể ghi nhận được ít nhất 50 ghe chiếu chó ăn theo trong phố. Và bây giờ gã thì nhảm làm một phép tính xem như thế nào nhé.

Bình thường thì một ghe, một tuấn, một chuyển. Mỗi chuyển đem vào khoảng 100 ký chó. Với con số 50 ghe trong phố, với chi số đem vào khoảng 5.000 ký chó, hay nói vắn tắt là 5 tấn chó trong một tuấn. Một năm tính tròn là 52 tuấn nữa, như vậy số đem vào khoảng 260 tấn chó mỗi năm. Số chó khoảng này số được phân tán đi khắp thị trấn thiên hạ cho dân nhậu xài chơi.

Tuy nhiên, con người thì nay đã đổi khác. Người ta bắt đầu ưa chuộng nôm “mút”, nôm thông hời, nôm nôm c, với nghề nhả hiếu người thì ng, chng h n nh Kym Đan... Một khi đã quen nôm nôm rôi, mà đi đâu phố người chiếu, thì c y như r ng m i x ng s ng, x ng x n, nghĩa là tất cả bỏ x ng cách trí của mình như đâm xu ng gi ng, đau nh c không ng n i.

Ngoài ra, dân chúng ở đây mua n d t chiếu, thì phố mua cói tấn Sadéc, thành thì chiếu người gã không đểch n i với chiếu Sadéc, vì giá c m c h n. Một vài gia đình cũng thì tr ng cói, nh ng không thành công, vì cói vừa ng n i i vừa không đểt ch t l ng.

Trong khi đó, người lo i chiếu khác nhau xu t hi n trên thị tr ng, t chiếu ny lông đ n chiếu u g , t chiếu Thái Lan đ n chiếu Trung Qu c đ c qu ng cáo là vừa êm l i vừa có công đ ng ch a b nh!

Chính vì nghề l y, hàng chiếu b y m và nghề d t chiếu d n d n b d p ti m.

H n thì n a, nuôi đ c m t con chó không phố là chuyển d . Kinh nghiệm v vi c nuôi chó đã cho gã thấy nh v y. Có nghề lúc trong nhà ba con chó cái cùng đ m t lúc, nên lúc nhúc ba b y chó con. “Khuy n s ” t ng c ng lên t i g n b n ch c.

Th nh ng, khi chó con bắt đầu bi t ăn cũng chính là lúc b nh đ ng ru t xu t hi n và c p đi

Năm Tuổi Nói Chuyện Chó

Tác Giả: Gã Siêu

Thứ Năm, 26 Tháng 7 Năm 2012 08:44

sinh mßng cßa chúng. Sß chó sßng sót, khôn lßn và trßng thành chß còn lßi đôi ba con mà thôi.

Do đó, sß cung không theo kßp vßi sß cßu, sß chó đßc nuôi không lßp đßy nßi cái khoßng trßng vô cùng to lßn cßa dân bßm nhßu, khißn cho “ngußn” cung cßp chó ß khßp nßi bß cßn kißt.

Chính vì lß y, dân chißu chó lâm vào cßnh ba chìm bßy nßi và chín cái lßnh đßnh, nên phßn lßn đã bßng hß chißu chó mà xoay sang nghß khác.

Trong văn hßc sß có mßt giai thoßi khá thß mßng vß mßt cô nàng bán chißu. Giai thoßi ßy nhß sau :

Ngày kia trên đßng vß nhà, Nguyßn Trßi đã gßp mßt cô gái rßt đßp, đang gánh chißu đi bán. Mußn bßn cßt cô gái nß, Nguyßn Trßi đã đßc bßn câu thß :

- ß ß đâu mà bán chißu gon ?

Chßng hay chißu ßy hßt hay còn ?

Xuân thu nay đß bao nhiêu tußi ?

Đã có chßng chßa, đßc mßy con ?

Không mßt chút do đß, cô nàng đã hßa lßi :

Năm Tuốt Nói Chuyện Chó

Tác Giả: Gã Siêu

Thứ Năm, 26 Tháng 7 Năm 2012 08:44

- Tôi ở Tây Hồ bán chiếu ugon,

Nói chi ông hỏi hỏi hay còn ?

Xuân thu tuốt mùa trăng tròn .

Chẳng còn chảnh a có, hỏi chi con.

Ngực nhiên vậy sỡ thông mình xuất chúng chảnh a cô gái, Nguyễn Trãi bèn hỏi tên cô gái là gì ? Cô gái đã trả lời tên là Thanh Lân . Và rồi Nguyễn Trãi đã cưới cô nàng bán chiếu uyển và làm hộ thiếp . Câu chuyện “tình cô bán chiếu” còn dài, đừng tôi và án “Lâm Chi Viên”, khiến cho Nguyễn Trãi bị “tru di tam tộc”, bị giết tôi ba đời, nhưng gã xin “xì típ” ở đây để trả lời về cái nghề chiếu chó nói quê hương gã.

Cái nghề chiếu chó nói quê hương gã không được cợt mợng như cô nàng Thanh Lân bán chiếu uyển Tây Hồ, trái lại rất nặng nề vất vả, trải da tróc vẩy, để mồi hôi sôi nọc mọt, mồi kiểng để c tỉn còn đem về nuôi và nuôi con.

Một mình mọt ghe, nên ban đêm dân chiếu chó thường phải tìm nhông nói đông dân cợt, nhích búa, nhà thờ hay nhà chùa để mà ngửi, bắt nhông không sợ trở thành miếng ngon và rồi vào tầm ngọ m cho bán trên phố hỏi thăm số c khẻ.

Nhông đêm tnh ráo còn để, chớ nhông đêm mùa to gió lơn, thì vĩa rét lội vĩa run, nếm co ro trên chiếu xuông nhớt, vĩa tròng trành, lội vĩa nong nọc mùi...chó, để n quố thốn cũng không chiếu nói.

Cái mùi chó cũng rất đểc biệt. Nhông anh lái chó và nhốt là nhông anh chuyên môn làm...chó, đểc là giết chó lỵ thốt, thì hình nhớt cái mùi lỵ, không phải chảnh ám vào áo quần, mà còn ám vào tnh lỵc phố ngũ tng, dù tnh gỏi thố nào cũng không tỵ sỡ ch nói. Bởi đó, bắt kờ hỏi đi tỵ đầu đểu bả lữ chó sỡ a vang.

Sinh nghề tồ nghiệp. Trong ồ p cồ a gã đã có hai anh chàng chồ t vì nghề chiồ u chó rồ i đồ y.

Mồ t anh thì bồ rồ i tồ m xuồ ng sông vào mùa lồ t lồ n trong đêm giông bão và bồ dòng nồ c cuồ n trôi lúc nào không hay. Còn mồ t anh thì bồ chó cồ n trong lúc thi hành phồ n sồ , nhồ ng vì coi thồ ng không thèm đi chích ngồ a, đã nồ i cồ n điên mồ t thồ i gian sau đó và đi tồ u suồ t sang thồ giồ i bên kia, đồ lồ i ngồ i vồ trồ và mồ y đồ a con thồ trong mồ t căn nhà xiêu vồ o. Thì ra con chó cồ n là mồ t con chó đồ i.

Thồ i hoàng kim cồ a nghề chiồ u chó đã qua đi và chìm vào dĩ vãng, bồ i vì sồ gia đình đồ t chiồ u bây giồ “lồ thồ nhồ tồ liồ u buồ ng mành”, chồ còn mồ t vài hồ mà thôi. Ngoài ra, hàng chiồ u cũng không còn đồ c cồ a chuồ ng nhiồ u trên thồ trồ ng nhồ ngày xồ a. Tồ đó, nghề chiồ u chó cũng bồ tàn lồ i theo, đồ rồ i trên đám tro tàn ồ y, nghề mua chó hay lái chó đồ c phát triồ n theo mồ t chiồ u hồ ng mồ i.

Thồ c vồ y, cho đồ n bây giồ thồ t chó vồ n là món...”khoái khồ u” cho dân bồ m nhồ u. Hồ n thồ nồ a, trong cồ n đồ i đồ ch H5N1, bao nhiêu gà vồ t, chim chóc, nghồ là phồ n lồ n gia cồ m gia súc đồ u bồ giồ t sồ ch, chôn sồ ch, đồ t sồ ch đồ khồ i bồ lây lan bồ nh cúm, nên thồ t chó bồ ng lên ngôi, vồ a tồ ng đồ i rồ , lồ i vồ a an toàn cho sồ c khồ e.

Chính vì lồ ồ y, hiồ n nay tồ i Viồ t Nam các quán thồ t chó thi nhau mồ ra nhồ đi vào mùa xuân vồ i trăm hoa đua nồ . Con đồ ng nào cũng có quán thồ t chó, tồ nhồ ng con đồ ng lồ n đồ n vào trung tâm thành phồ đồ n nhồ ng con đồ ng nhồ đồ n vồ nhồ ng vùng quê khồ ho cò gáy. Mồ i vùng đồ t, tồ thồ xã, thồ trồ n đồ n nhồ ng thôn ồ p đèo heo hút gió cũng thồ y mồ c lên nhồ ng quán thồ t chó, vồ i nhồ ng tên gồ i rồ t quen thuồ c và thân thồ ng, chồ ng hồ n nhồ : Cồ tây, Mồ c tồ n, Lá mồ , Nó kìa, Đúng rồ i, Sồ ng trên đồ i...

Gã ồ nông thôn, nên cũng đồ c xồ i thồ t chó đồ u đồ u. Thồ mà đôi khi vồ Saigon, lồ bồ n vồ n không ngồ n ngồ i rồ đi nhồ u thồ t chó. Đồ a chồ cồ a nhồ ng quán ồ y bây giồ không còn là đồ c quyồ n cồ a khu vồ c Ngã Ba Ông Tồ hay Xóm Mồ i, mà đã lan tràn tồ i nhiồ u nồ i, nhiồ u chồ .

Lồ bồ n gã, lúc thì lồi gã tồ i quán 297 đồ ng Lý Thái Tồ , khi thì kéo gã tồ i quán Văn Bái ồ bên Thanh Đa. Thồ m chí có lồ n mò tồ i tồ n quán Tồ Thân ồ Bùi Môn. Nhồ ng đồ c biồ t nhồ t có lồ là

Năm Tuốt Nói Chuyề n Chó

Tác Giả: Gã Siêu

Thứ Năm, 26 Tháng 7 Năm 2012 08:44

“c̣m quán ṃc ṭn” ̣ ṃt con ḥm đ̣ng Nguỵn Tḥ Minh Khai.

Đ̣ng Nuỵn Tḥ Minh Khai, ngày x̣a là đ̣ng Ḥng Tḥ p Ṭ, kḥi đi ṭ “bùng binh” C̣ng Hòa, qua ḅnh vịn Ṭ Dũ, qua ṛp Olympique ṿi đoàn ḳch nói Tịng Chuông Vàng Tḥ Đ̣ c̣a Kim C̣ng, qua ṿn Tao Đ̣n...

Ḥn nay, ṇu đi ṿ ḥng c̣u Tḥ Nghè, thì ṣ g̣p ṃt con ḥm nḥ. Ṛt tịc vì hôm đó g̣ ṭi vào bụi ṭi nên không nhìn rõ tên con ḥm, nḥng ṇu ḥi nḥng nhà ̣ g̣n đ̣y ṛng quán Hai Ṃ ̣ đâu, cḥc cḥn ḥ ṣ cḥ cho ngay vì ai cũng bịt đ̣n tịng ṭm c̣a “c̣m quán” này.

Ṇm sâu ṃt chút trong con ḥm nḥ, có ṭi c̣ cḥc quán tḥ t chó. Quán này lịn vách ṿi quán kia. Có ̣ do ṃt nhóm dân c̣ ḥ hàng, bà con lịi xóm ṿi nhau ̣ ngoài ḅc, kéo vô ̣p nghịp.

̣ đây có hai hình tḥ c ng̣i nḥu tḥ t chó, ṃt là ng̣i gḥ xoay quanh ṃt chịc bàn nḥ ṿn tḥ ng tḥ y. Hai là “đánh ṭ t”, nghĩa là ng̣i x̣p ḅng ḅng xụng chịu, theo kịu Nḥt.

Các món ̣ đây đ̣c cḥ bịn theo phong cách mịn ḅc nḥ : lục, ṇng, ḍi, ḥm, cḥ chìa, ṛa ṃn, xáo măng...Đ̣c bịt có món “bàn chân chó” tḥ t tuỵt ṿi. Khi kêu món này, thì pḥi đ̣t hàng là ṃy cái. Ng̣i i ta ṣ đ̣n lên trong ṃt hay hai cái đĩa toàn bàn chân chó. Có ̣ ng̣i i ta đã pḥi ḥp cho nḥ, ṛi ṇng ̣i trên than ḥng, nên bàn chân chó ṿa đ̣o, ṿa dòn ̣i ṿa tḥm ṿa ngon ṇa.

Còn ̣ tḥ đô Hà Ṇi, hai đ̣a địm tḥ t chó đ̣c bàn dân thiên ḥ chịu c̣ và tḥ ng hay nḥc đ̣n, đó là tḥ t chó ̣ đê Yên Pḥ và tḥ t chó ̣ pḥ Nghi Ṭm. Tuy nhiên, Hà Ṇi có ṃt phong cách tḥ ng tḥ c tḥ t chó ḥi ḅ đ̣c bịt, đã ṭng đ̣c báo chí đ̣ ṭi, đó là tḥ t chó ôm!!! Mịt ṛi cái gì ng̣i i ta cũng có tḥ ôm đ̣c, ṭ cà phê ôm đ̣n bia ôm, ṭ ṛu đ̣ ôm đ̣n tḥ t chó ôm. Nḥng trong các tḥ ôm ̣y, cḥ có “xe ôm” là ṭng đ̣i ṣ ch ṣ nḥt.

Nét đ̣c ṣc c̣a các quán “c̣ tây” trên toàn qục, là cḥ bán tḥ t chó mà thôi, không kèm theo ḅt c̣ tḥ tḥ t nào khác. Có ̣ ṃt khi đã x̣i tḥ t chó cḥm ṃm tôm, công thêm ṿi lá ṃ và c̣ rịng, c̣ x̣, ng̣i i ta ṣ nghịm tḥ y tḥ t chó tḥ t là đ̣m đà khó quên, trên c̣ tuỵt ṿi ṇa,

Năm Tuổi Nói Chuyện Chó

Tác Giả: Gã Siêu

Thứ Năm, 26 Tháng 7 Năm 2012 08:44

nên những thói khác, dù là đä c sän, cũng trä nên nhät nhäo, không thä sánh näi.

Nói täi viäc bán toàn thät chó trong quán, gã nhä täi mät câu chuyän đã đä c đä c tä lâu trong mät tác phäm cäa Toan Ánh. Câu chuyän yä nhä thä này :

Thäi Pháp thuäc, có mät viên tri huyän thäng bä các quan trên bät nät. Ông ta täc läm, nhäng nghĩ mình chäc nhä, thäp cä bé miäng, nên đành phäi chäu väy. Tuy nhiên, ông ta vän có ý muän trä miäng läi nhäng kä vän bät nät ông.

Ngày kia, nhân có viäc, ông làm täc mäi các hàng quan län, quan bé täi dä. Bäa täc đä c biät này đä c ông làm toàn bäng thät chó và ông thuê bäp Tàu đän näu näng rät ngon.

Vào täc, gäp mät miäng chó häm, xäi thäy ngon, quan tuän phä mäi häi quan huyän :

- Món gì mà ngon quá väy.

Quan huyän kính cän đáp :

- Bäm món chó đäy .

Räi ông ta đäa tay khoa mät vòng nhä đä chä món đã đä c bäy biän cũng nhä đä chä khäp mäi ngäi và nói :

- Hôm nay toàn chó thôi . Tät cä đây đäu là chó hät

Täi đây, gã xin trä läi väi nghä mua chó hay lái chó. Thäc väy, theo đänh luät kinh tä : đã có

Năm Tuổi Nói Chuyện Chó

Tác Giả: Gã Siêu

Thứ Năm, 26 Tháng 7 Năm 2012 08:44

Có u thì t phải có cung, có ng thì t phải có ng thì bán. Trừ c nhu c u thì t chó ngày càng gia tăng, ng thì ta phải lòng x c kh p các hang cùng ngõ h m để tìm cho ra chó.

Nh trên gã đã trình bày : Ngh chi u chó n i quê h ng gã đã tàn i, thì nh ng trên đám tro tàn y, ngh mua chó hay lái chó để c phát triển theo chi u h ng m i. Đúng th , bây gi , ng thì ta không mang chi u đi đ i i y chó, nh ng ng thì ta đi mua chó hàng hoàng.

M t anh lái chó hôm nay để c trang b b ng m t chi c xe g n máy, phía sau “đèo” thêm m t cái i ng chó hay m t cái cũi chó b ng s t. Ban sáng, anh ta ch y phom phom trên nh ng con đường làng, ban chi u anh ta tr v v i cái i ng hay cái cũi nh t nh ng con chó để i : m c có, vàng có và lôm nhôm cũng có; già có, t có và xà mâu cũng có. Đôi khi còn có c vài ba con mèo n a, b i vì mèo cũng là m t món khoái kh u, để c dân b m nh u chi u c và để c u ái gi i b ng cái tên...”ti u h”.

Trong m t vài năm g n đây, gã th y xu t hi n i nh u n i m t cái ngh ch ng gi ng ai, đó là ngh ...tr m chó.

Trừ c năm 1975, Saigon th ng gi i nghiêm vào ban đêm, nghĩa là t m i hai gi khuya cho t i ba b n gi sáng không ai để c đi ngoài để ng ph , ngo i tr i c i ng “b n dân”, t c là i c i ng c nh sát, có b n ph n ph i tu n tra.

Gã có m t ông anh, lúc b y gi làm cu c tr ng c nh sát t i Hòa H ng, còn để c gi i là C ng Bà S p. Các b n dân n m t i cu c c nh sát này, th nh tho ng cũng m c ph i ch ng b nh nh t mi ng và thè...th t chó. Và th là vào gi gi i nghiêm, ngài cu c tr ng bèn phái m y tay đàn em, leo lên chi c xe díp, tr c ch m t bãi rác nào đó.

Ban đêm, chó th ng kéo nhau t i bãi rác để ki m thêm tí chút b i d ng. Ch c n rút m t kh u súng, nh m vào con chó nào có t ng tá ngon lành nh t, “p ng” m t phát, r i ch y đ n b vào bao t i, qu ng lên xe, ch y v cu c. Trong khi đó i nhà, nh ng ng thì khác đã đun n c sôi và chu n b m i th gia v c n thi t. Thoáng m t ch c là đã có nh ng đĩa th t chó nóng h i v a th i v a x i. Nhanh, g n, đ p.

Năm Tuổi Nói Chuyện Chó

Tác Giả: Gã Siêu

Thứ Năm, 26 Tháng 7 Năm 2012 08:44

